

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 Pr 259886 25 Pžp
Zenica, 30.04.2025. godine

Kantonalni sud u Zenici, u vijeću: sudija Nermin Tešnjak, predsjednik vijeća i sudija Enes Maličbegović i sudija Ramo Ljevaković, kao članovi vijeća, u postupku odlučivanja o izricanju zaštitnih mjera: Udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora, Zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici i Zabrane komunikacije, uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju, zbog radnji iz člana 9. stav 1. tačka č., č. i d. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BIH”, broj: 19/25), protiv učinioca nasilja N.H., sina Č., ulica ..., Grad Z., povodom žalbe žrtve nasilja u porodici E.H., protiv Rješenja Općinskog suda u Zenici, broj: 43 0 Pr 259886 25 Zm od 26.04.2025. godine, a na osnovu člana 54. stav 3. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, dana 30.04.2025 godine, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Odbija se kao neosnovana žalba žrtve nasilja u porodici E.H. i potvrđuje Rješenje Općinskog suda u Zenici, broj: 43 0 Pr 259886 25 Zm od 26.04.2025. godine.

OBRASLJE

Rješenjem Rješenja Općinskog suda u Zenici, broj: 43 0 Pr 259886 25 Zm od 26.04.2025. godine, učiniocu nasilja u porodici N.H., zbog radnji iz člana 9. stav 1. tačka č., č. i d. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u F BIH se izriču zaštitne mjere: 1. Udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora koji se nalazi na adresi ...i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor, u kojoj boravi žrtva nasilja – supruga H.E., u trajanju od 1 (jedne) godine; 2. Zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici - supruzi H.E. na svakom mjestu, na udaljenosti ne manjoj od 100 (stotinu) metara, u trajanju od 1 (jedne) godine i 3. Zabrane uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju u odnosu na žrtvu nasilja – suprugu H.E., u trajanju od 1 (jedne) godine. Na osnovu člana 39. stav 8. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, trajanje izvršenja zaštitnih mjera počinje teći od dana donošenja ovoga rješenja. Za praćenje izvršenja izrečenih zaštitnih mjera iz ovoga rješenja zadužena je PU I Zenica, u skladu sa odredbama članova 12., 29. i 30. Pravilnika o načinu provedbe zaštitnih mjera za počinitelje nasilja u porodici koje su u nadležnosti policije („Službene novine FBIH“, broj: 19/14). J.U. Centar za socijalni rad Zenica dužan je pratiti izvršenje navedenih zaštitnih mjera, te će prvo stupenom sudu dostaviti Izvještaj o izvršenju i svrsi izrečenih zaštitnih mjera u odnosu na učinitelja nasilja, a najkasnije u roku od 6 (šest) mjeseci, a po potrebi i ranije. U smislu odredbe iz člana 46. stav 2. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, žalba ne odlaže izvršenje rješenja. Učinilac nasilja je upozoren da u skladu sa članom 81. stav 1. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, kršenje izrečenih hitnih mjera zaštite iz člana 23. stav 1. tačka. a), b) i c) ili izrečenih zaštitnih mjera iz člana 26. tačka a), b) i c) ovog zakona, predstavlja krivično djelo za koje se može izreći novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine. Kazna zatvora u trajanju do jedne

godine koja je izrečena za krivično djelo iz stava 1. ovog člana ne može se zamijeniti novčanom kaznom. Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se osoba koja prekrši zaštitne mjere iz člana 26. tačka d) i e) ovog zakona.

Protiv ovog rješenja, žrtva nasilja u porodici H.E. je blagovremeno, izjavila žalbu navodeći da želi da se mjere koje su izrečene prvostepenim rješenjem u odnosu na učinioca nasilja u porodici N.H. ukinu i ponište jer je supruga prijavila u afektu i nije željela da mu se navedene mjere izreknu. Navodi da je nije udario, prijetio ili bilo šta loše učinio, ali je nakon nesuglasica izjavio da ako ona ode sa njihovim djetetom, će zapaliti i sebe i kuću. Previše ozbiljno je sud shvatio njegove riječi ali ona ne smatra da je situacija toliko ozbiljna. Smatra da je N. nikada ne bi povrijedio, niti joj bilo šta nažao učinio. Njihovo zajedničko dijete treba oca, te je u policijskoj upravi izjavila da ne želi da se N. krivično goni i samo je potpisala zapisnik koji su u policiji sastavili. Iskazuje da je postupila u afektu i želi normalnu komunikaciju sa suprugom, da ga može vidjeti, nazvati i da normalno žive i odgajaju dijete. Predlaže da se u odnosu na učinioca nasilja ukinu sve zabrane jer ona povlači prijavu ili barem da se smanji period na koji su izrečene. Podnositeljica žalbe navodi da žive u istoj kući, da su spratovi odvojeni i imaju odvojen ulaz a ona je saglasna da N. živi sa njom i sa djetetom na istom spratu kao i do sada ili na odvojenim spratovima.

Predstavnik ovlaštenog organa, Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona Zenica, Uprava policije, Policijska uprava I, Policijska stanica Centar, nije dostavio odgovor na žalbu branioca učinioca nasilja u porodici.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u vezi sa žalbenim navodima i nakon uvida u spis, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja, a iz sljedećih razloga:

Žrtva nasilja u porodici navodi da je u afektu podnijela prijavu protiv svog supruga N.H. i sada želi da tu prijavu povuče i da njenom suprugu budu ukinute sve izrečene mjere ili barem da se smanje na kraći period.

Istaknuti navodi ne mogu dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepenog rješenja obzirom da u smislu člana 34. stav 1. Zakona zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine je nadležni policijski organ je obavezan za svaki prijavljeni slučaj nasilja izaći na lice mjesta, odmah izvršiti procjenu rizika za žrtve i djecu i uvijek kada je to neophodno radi zaštite žrtve i kada su ispunjeni ovim zakonom propisani uvjeti podnijeti zahtjev za izricanje zaštitne mjere nadležnom суду odmah, odnosno najkasnije u roku od 12 sati od saznanja za radnje nasilja iz člana 8. st. (1) i (2) i člana 9. ovog zakona.

Dakle, navedeni postupak se u konkretnom slučaju, a nakon prijave žrtve nasilja u porodici, vodi po službenoj dužnosti i bilo kakva izjava žrtve nasilja u porodici ne može dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepenog postupka.

Po mišljenju podnositeljice žalbe, ne postoji nikakva realna opasnost da se nasilje ponovi i ne postoje dokazi koji bi na to upućivali jer žrtvu nasilja u porodici suprug ranije nije zlostavlja nego je u afektnom stanju izjavio rečenicu kojom sebi šteti a ne njoj kao žrtvi nasilja.

Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno primijenio odredbu člana 39. stav 7. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u FBIH, prema kojoj nije ograničen posebnim formalnim dokaznim pravilima prilikom utvrđivanja činjenica o izvršenim radnjama nasilja iz člana 8. stav 1. i 2. i člana 9. stav 1. i 2. istog Zakona, kao i posljedicama koje su nastupile.

Naime, prvenstveni cilj izricanja hitnih zaštitnih mjera je otklanjanje neposredne opasnosti po fizički i psihički integritet žrtve nasilja i njihove djece i sprečavanje eventualnog ponavljanja radnji nasilja iz člana 8. stav 1. i 2. i člana 9. stav 1. i 2. istog Zakona.

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici treba da osigura urgentnu zaštitu žrtve nasilja i njihove djece, slijedom toga ne propisuje zaštitne mjere sa svrhom sankcionisanja učinioca nasilja, nego sa svrhom hitne zaštite žrtve nasilja u porodici jer svaki od članova porodice ima nepovredivo pravo na život bez prouzrokovanja ili izazivanja opasnosti da će od strane bilo kojeg člana porodice biti prouzrokovana fizička ili psihička bol ili patnja.

Žalbom se navodi da dokazi na temelju kojih je sud izrekao zaštitne mjere ne predstavljaju dovoljnu činjeničnu i pravnu podlogu za izricanje istih, niti su dovoljni za utvrđivanje osnova sumnje da je počinjena radnja nasilja u porodici. U tom pravcu se iznosi da prvostepeni sud nije izvršio savjesnu i brižljivu ocjenu svakog dokaza posebno i u njihovoj ukupnosti.

Neosnovani su žalbeni navodi da prvostepeni sud nije pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje povodom radnji nasilja u porodici iz člana 9. stav 1. tačka č., č. i d. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u F BiH.

Naime, odredbom člana 8. a u vezi sa članom 26. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u F BiH je propisano da u smislu ovog zakona smatra se da postoji nasilje u porodici ukoliko postoje osnove sumnje da su učinjene radnje kojim član porodice nanosi fizičku, psihičku ili seksualnu bol ili patnju i/ili ekonomsku štetu, kao i prijetnje koje izazivaju strah od fizičkog, psihičkog ili seksualnog nasilja i/ili ekonomске štete kod drugog člana porodice.

Prema odredbi člana 8. stav 2. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine nasilje prema ženama označava kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije nad ženama i predstavlja sva djela rodno zasnovanog nasilja koja dovode do, odnosno mogu dovesti do, fizičke, seksualne, psihičke odnosno ekonomске povrede odnosno patnje za žene, obuhvatajući i prijetnje takvim djelima, prinudu odnosno protivpravno lišavanje slobode, bilo u javnosti ili u privatnom životu.

U smislu navedenog, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud dao valjano obrazloženje kojim je iznio razloge o odlučnim činjenicama koje su dovele do zaključka neophodnosti izricanja hitnih zaštitnih mjeru u odnosu na učinioca nasilja u porodici a sve zbog radnji nasilja u porodici iz člana 9. stav 1. tačka č., č. i d. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u F BiH, kako je to bliže opisano u izreci pobijanog rješenja. Ocjena dokaza je izvršena u svemu u skladu sa članom 39. stav 7. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u F BiH, a same odlučne činjenice u rješenju su utvrđene na pravilan način saglasno dokazima koji su predloženi. Potrebno je istaći da prvostepeni sud nije obavezan saslušati učinioca nasilja nego to može uraditi ukoliko smatra neophodnim u smislu člana 39. stav 5. istog Zakona.

Kada je u pitanju vrsta i dužina trajanja zaštitnih mjeru, ovaj sud smatra da su iste opravdane i u skladu sa odredbama člana 27., 28. i 29. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u F BiH, te je ovaj sud mišljenja da će se upravo izricanjem zaštitne mjere udaljenja iz stana, kuće i drugog stambenog prostora i zabrane vraćanja u stan kuću i drugi stambeni prostor, kao i zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici, te zaštitnoj mjeri zabrane komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja u porodici, u trajanju od jedne godine, ostvariti svrha izricanja. Ovaj sud smatra da je rok od jedne godine dovoljno vrijeme koje bi trebalo pozitivno vaspitno uticati na učinioca nasilja ali i spriječiti eventualno ponavljanje bilo kojih radnji iz člana 9. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u F BiH, jer je to u interesu žrtave nasilja, ali i njihovog maloljetnog djeteta.

Žalbenim navodima nije dovedena u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepenog rješenja o izricanju zaštitnih mjeru zbog čega je žalba odbijena kao neosnovana, a prvostepeno rješenje potvrđeno u skladu sa članom 54. stav 3. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u F BiH.

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena.

Predsjednik vijeća
Nermin Tešnjak